

Càtedra *Pau Casals*

FUNDACIÓ
Pau Casals

UOC Universitat Oberta
de Catalunya

PAU CASALS

Pau Casals va ser un intèrpret excepcional del violoncel que va marcar un abans i un després a la tècnica interpretativa del violoncel, un dels directors d'orquestra més importants del seu temps, i un gran compositor. A la seva condició de músic, va unir la defensa de la pau, els drets humans i la democràcia. En temps convulsos va defensar un món sense fronteres amb la música com a llenguatge universal de fraternitat entre els pobles. Va ser convidat en tres ocasions a visitar i interpretar per a l'Assemblea General de Nacions Unides pronunciant a més discursos històrics amb molt d'impacte. Pau Casals va rebre de les Nacions Unides l'encàrrec de compondre un himne per a l'ONU (Himne de la Pau), que va ser interpretat i dirigit per primera vegada l'any 1971. En reconeixement a la seva tasca humanitària i a la defensa de la pau, va rebre la primera medalla de la Pau de les Nacions Unides.

LA CÀTEDRA PAU CASALS

La Càtedra Pau Casals és un projecte en conveni entre la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i la Fundació Pau Casals amb l'objectiu de promoure la recerca, el coneixement, la difusió i el debat contemporanis sobre la dimensió musical i humanística de Pau Casals i el seu extraordinari llegat, així com els valors que va defensar al llarg de la seva vida.

Una Càtedra per fomentar el compromís de la cultura i la música

amb els grans problemes de la societat actual, per agrupar persones, investigadors i artistes. Un espai de reflexió i investigació sobre el rol de la música en el diàleg intercultural i les institucions que defensen els drets humans i el multilateralisme per a un món millor.

La Càtedra presenta dos àmbits centrals d'actuació:

- I. El **llegat musical** de Pau Casals. Pau Casals músic total: intèrpret, director i compositor.
- II. El **llegat humanístic** de Pau Casals i la lectura contemporània de la defensa de la pau, la democràcia i els drets humans.

OBJECTIUS

- I. Impulsar la investigació, la difusió i el coneixement musicològic i historiogràfic de l'obra artística i de les facetes d'intèrpret, director d'orquestra i compositor de Pau Casals.
- II. Impulsar la investigació, la producció de coneixement, difusió, i el debat contemporani sobre la relació entre la música, la defensa dels valors de la pau, els drets humans i la democràcia.
- III. Contribuir a l'enfortiment de la cultura i més concretament l'expressió musical en el marc de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, i les diferents convencions de la UNESCO amb una atenció especial a la Convenció sobre Diversitat d'Expressions Culturals de 2005.
- IV. La promoció de la música com a patrimoni intangible fonamental per a la cohesió social, el diàleg multicultural i la prevenció de conflictes.

PROJECTES I ACTIVITATS

- I. **Activitats de formació:** beques docents, premis a treballs finals, participació en l'organització de programes formatius, conferències i seminaris, incentivació de la cooperació educativa (estudiants en pràctiques), col·laboració en els plans de formació de l'empresa/entitat, promoció de trobades d'experts en l'àrea d'interès de la càtedra.

- II. Activitats de recerca i innovació:** beques i ajuts per a la recerca, desenvolupament de línies de recerca conjunta, realització de treballs de recerca i innovació, realització de tesis doctorals en cooperació amb l'empresa/entitat, promoció de trobades nacionals i internacionals d'experts sobre temes d'interès, cooperació per obtenir projectes de recerca en l'àmbit català, espanyol i europeu, foment de l'emprenedoria i la transferència del coneixement.
- III. Activitats de divulgació, intercanvi de coneixement i projecció internacional:** realització de jornades de divulgació científica i humanística, col·laboració en la promoció d'esdeveniments científics, culturals, socials o humanístics, potenciació de la realització de publicacions sobre temes d'interès, suport a les tesis doctorals en l'àmbit d'interès de la càtedra, distinció i reconeixement d'iniciatives d'interès internacional relacionades amb el llegat musical i humanístic de Pau Casals.

DIRECCIÓ

Dr. Joan Fuster-Sobrepere
Titular de la Càtedra

Doctor en Història per la Universitat Pompeu Fabra i Llicenciat en Filosofia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Postgrau en Direcció d'Institucions Culturals per ESADE Alta Direcció. Professor agregat d'Història Contemporània en els Estudis d'Art i Humanitats de la UOC. Ex-director dels Estudis d'Art i Humanitats de la Universitat Oberta de Catalunya. Fundador i director del Màster d'Humanitats: art, literatura i cultura contemporànies. Forma part del grup d'investigació consolidat Identitat.

Dr. Alfons Martinell Sempere
Cotitular de la Càtedra

Doctor en Pedagogia per la Universitat de Girona. Llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat Autònoma de Barcelona. Membre de la Xarxa Espanyola pel desenvolupament Sostenible. Ex-Director General de Relacions Culturals i Científiques de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional del Ministeri d'Afers Exteriors d'Espanya. Director honorífic de la Càtedra UNESCO: Polítiques Culturals i Cooperació. Professor emèrit de la Universitat de Girona. Medalla d'or al Mèrit a les Belles Arts (2024).

COMISSIONS ASSESSORES

La Càtedra compta amb dues comissions assessores formades per persones de prestigi en els camps de la música i la pau i els drets humans.

- **Comissió assessora música**

Asier Polo, violoncel·lista de prestigi internacional. Premi Nacional de Música 2019 del Ministerio de Cultura.

Bernard Meillat, assessor musical de la Fundació Pau Casals i director artístic del Festival Internacional de Música Pau Casals.

Enrique Barón, president de la Fundación Yehudi Menuhin España.

Ester Bonal, codirectora de Xamfrà, centre de música i escena per a la inclusió social guanyador d'una Medalla d'Or 2022 de l'Acadèmia de les Arts Escèniques d'Espanya.

Jonathan Brown, violista del Quartet Casals.

Maria Claudia Parias, presidenta de la Fundación Nacional Batuta (Colòmbia).

Marie Hallynck, violoncel·lista de prestigi internacional.

Mireia Pacareu, editora de música clàssica a la Unió Europea de Radiodifusió.

Núria Sempere, directora general de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Ruth Miura, formadora de professors de la European Suzuki Association.

- **Comissió assessora pau i drets humans**

Ana Barrero, presidenta de la Asociación Española de Investigación para la Paz (aiPAZ) i directora de la Fundación Cultura de Paz.

Arantza Acha, directora de UNESCO Etxea, el Centre UNESCO del País Basc.

Daniel Innerarity, catedràtic de filosofia política i social i investigador a la Universitat del País Basc.

Esther Barbé, investigadora de l'IBEI i catedràtica de la UAB.

Hannes Swoboda, president de l'International Institute for Peace.

Jean-Jacques Bedu, escriptor i fundador de Mare Nostrum – Une Méditerranée Autrement.

Joan Manuel Tresserras, professor de la UAB i exconseller de cultura de la Generalitat de Catalunya.

Xavier Mas de Xaxàs, periodista i corresponsal diplomàtic de La Vanguardia.

Pol Morillas, director del CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs).

EQUIP TÈCNIC

- **Direcció de la Fundació Pau Casals, Jordi Pardo.** Membre del grup d'experts en polítiques culturals UNESCO 2011-2015; membre de l'equip d'experts de la Comissió Europea per a les capitals culturals d'Europa 2012-2016. Ha dirigit i assessorat projectes culturals a diferents països d'Europa, Àsia i Amèrica.
- **Assessorament històric i documental, Núria Ballester.** Directora del Museu Pau Casals amb experiència en àmbits de conservació, investigació i difusió del patrimoni. Àmbit cultural i relacions amb la comunitat.
- **Secretaria tècnica de la Càtedra, Marina Galbe.** Gestió cultural i coordinació de projectes.

PROJECTES I ACTIVITATS 2022

25 de gener. *Acte de signatura del conveni entre la UOC i la Fundació Pau Casals per constituir la “Càtedra Pau Casals. Música i defensa de la pau i dels drets humans”, a la seu de la UOC.*

L'objectiu d'aquesta càtedra és promoure la recerca, la difusió i el debat contemporanis sobre la dimensió musical i humanística de Pau Casals i el seu extraordinari llegat. Una càtedra per fomentar el compromís de la cultura i la música amb els grans problemes de la societat actual, per agrupar persones, investigadors i artistes. Un espai de reflexió i investigació sobre el rol de la música en el diàleg intercultural i les institucions que defensen els drets humans i el multilateralisme per a un món millor.

Signatura del conveni de col·laboració entre la Fundació Pau Casals i la Universitat Oberta de Catalunya realitzada en un acte públic el gener de 2022.
Signatura del conveni entre el rector Planell i el Sr. Narcís Serra.

27 d'octubre. *I Jornada de la Càtedra: Cultura i Patrimoni en Guerra*, al Pati Manning de Barcelona (CERC de la Diputació de Barcelona).

32 assistents presencials / 50 assistents online / 112 visualitzacions posteriors

La primera jornada de la Càtedra va posar de relleu la importància de defensar els drets humans i culturals en temps de conflicte i va comptar amb les ponències i participacions de:

- Jan Hladík, exsecretari del Comitè de Protecció dels Béns Culturals de l'UNESCO.
- Jesús Prieto de Pedro, professor emèrit de la UNED especialista en dret de la cultura.

- Isber Sabrine, arqueòleg sirianès president d'Heritage for Peace.
- Glòria Munilla, Catedràtica de Patrimoni Històric i Arqueològic de la UOC.
- Ricard San Vicente, professor de filologia eslava de la Universitat de Barcelona.
- Jordi Pascual, coordinador de cultura CGLU i especialista en drets culturals.
- Alfons Martinell, codirector de la Càtedra.
- Joan Fuster-Sobrepere, director de la Càtedra.
- Jordi Pardo, director general de la Fundació Pau Casals.

Cartell

Més informació

2022-2024. *Projecte d'investigació Pau Casals i l'ajuda als refugiats*. Investigadora: Gemma Caballer, doctoranda de la UB. Amb el suport del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya.

El primer projecte d'investigació s'ha encarregat a la investigadora, Gemma Caballer, doctoranda de la UB (2023-2024). Té per objectiu la recerca a l'entorn de la figura de Pau Casals i la seva tasca humanitària, especialment en el sí de l'Spanish Refugee Aid, una organització benèfica que recaptava fons per ajudar als refugiats espanyols que es trobaven exiliats al sud de França, creada el 1953 per Nancy Gardiner McDonald (1910-1996).

Pau Casals en va ser President Honorari des de la seva fundació, juntament amb el President de Mèxic Lázaro Cardenas. El paper actiu que va prendre Pau Casals en aquesta organització va ser molt important i va representar la major part de la seva activitat benèfica fins els últims anys de la seva vida. Pau Casals hi va col·laborar fins l'any de la seva mort, el 1973.

Des de la seva fundació el 1953 fins al seva dissolució el 2006, la SRA va donar ajuda a prop de 6.000 refugiats espanyols a través de la seva seu de Nova York i les seves seus franceses a París, Montauban i Tolosa.

Actualment s'ha rebut el treball d'investigació finalitzat i s'està buscant editorial per publicar-lo i per presentar-lo oficialment.

Fons consultats:

- Fons Pau Casals. Arxiu Nacional de Catalunya
- Fons SRA (Spanish Refugee Aids). Memorial Democràtic. Generalitat de Catalunya
- Fons Spanish Refugee Aid. Tamiment Library & Wagner Labor Archives. Nova York

Del 13 al 19 d'abril la investigadora va viatjar a Nova York per consultar el Fons de l'Spanish Refugee Aid al Tamiment Library & Wagner Labor Archives.

[Més informació](#)

<https://www.catedra.paucasals.eu/> | coordinacio@paucasals.org | 933 19 20 21

@catedracasals

@CatedraPauCasals